

по времето на Александра Македонски, а когато Рене Тритски, отъ балдуиновитѣ рицари, се настанява въ Пловдивъ 1200 г. лангеритѣ сж го подпомогнали, та били избити много българи и евреи, когато, обаче, Царь Калоянъ обсади Пловдивъ и застави Рене Тритски да избѣга въ Станимака, билъ е принуденъ да набие на колъ пловдивския грѣцки владика и нѣкои първенци лангери, които били уличени въ престѣпления спрѣмо българи и евреи, защото други народности тогава въ Пловдивъ не е имало. Та все по предание между еврейството сж били запазени чувствата на умраза, която по други начини не сж могли да подпомогнатъ дѣлото парично.

Пловдивскитѣ евреи сж помагали и на апостола Василь Левски, той се е крилъ въ кѣщата на *евреина?*¹⁾ които билъ приятель и съ Иванъ Данчевъ Зографа. Единъ день когато Левски избѣгналъ едно нещастие въ Сопотъ и въ неговото палто било заловени турски тексерета на чужди имена и Иванчо Фетфеджиевъ отъ Калоферъ билъ откаранъ подъ стража и затворенъ въ Ташъ капия, Левски пристигналъ въ Пловдивъ и приятельтъ му евреинъ го изконтиль въ нови дрехи, далъ му фесъ и петъ лири турски. Левски заприличалъ на ефенди—търговецъ отъ Куршумли ханъ и като такъвъ отишълъ, та занесълъ на Иванъ Фетфеджиевъ грозде и му далъ пари.

Въ Пазарджикъ пѣкъ гостувалъ на нѣкой си Геронъ, и въ Русе билъ твърде близъкъ съ Рахамимъ, който билъ приятель на Ангелъ Кънчевъ и подпомагалъ дѣлото на борцитѣ за свободата съ пари.

Евреитѣ следъ освобождението на българския народъ.

Следъ освобождението. много малко евреи последвали турцитѣ владетели. Повечето останаха въ Княжество България и въ Източна Румелия. Въ областното събрание въ Пловдивъ 1879 година взиматъ участие и следнитѣ евреи: Исакъ Сиди, Мордо Б. Давидъ, Аврамъ Ватанъ, Масеръ Москона, Илия Д. Яковъ, Аврамъ Дига всички отъ Т. Пазарджикъ; Сабитай Грасияни, Грасияни—баща — отъ Пловдивъ, Х. Маджаръ отъ Казанлъкъ, Моше С. Басанъ отъ Ямболъ, Азриелъ Гarti и Асса отъ Ст. Загора. Това показва живия интересъ на еврейството къмъ общественитѣ работи на освободеното Отечество, което бѣше повикало всички безъ разлика на вѣра и народность да му служатъ.

И наистина, щомъ стана съединението и сѣрбитѣ обявиха война на България, еврейтѣ взеха участие въ войната, като добри войници и дадоха своята кървава данъ предъ олтара на родината.

¹⁾ Жалко, че въ тоя моментъ не можахъ да намѣра бележитѣ си по тоя случай, та да бжда по изчерпателенъ.